

Valvontaosasto/tullivalvonta

Tuoteturvallisuus

Jonna Savander

Liikenne- ja viestintävaliokunta

LiV@eduskunta.fi

HE 179/2025 vp Hallituksen esitys eduskunnalle kyberkestävyysasetuksen toimeenpanoa koskevaksi lainsäädännöksi

Tullin lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi kyberkestävyysasetuksen toimeenpanoa koskevaksi lainsäädännöksi

Tulli kiittää mahdollisuudesta lausua ja toteaa seuraavaa:

Kyberkestävyysasetuksen mukaisena markkinavalvontaviranomaisena toimiminen olisi Tullille uusi ja uudenlainen valvontatehtävä, sillä Tullin tehtävät perinteisesti keskittyvät fyysisten tuotteiden (tavaroiden) valvontaan. Uusi tehtävä koskee tekoälyominaisuuksia sisältävien lelujen kyberturvallisuusominaisuuksien valvontaa. Tulli ei pysty toistaiseksi arvioimaan sitä, miten paljon tällaisia leluja valvontaan päätyy. Kuitenkin jo nyt markkinoilla on leluja, joissa on tekoälyominaisuuksia, ja on kaikin perusteltua olettaa, että niiden määrä kasvaa kaiken aikaa. Kaikkiaan Tulli valvoo vuosittain noin 500 – 600 lelua. Lelunäytteet otetaan tullauksen yhteydessä tai sisäkaupan valvonnan osalta toimijoiden varastoilta.

Kyberkestävyysasetuksessa säädetään, että jäsenvaltioiden on varmistettava, että nimetyille markkinavalvontaviranomaisille annetaan riittävät taloudelliset ja tekniset resurssit, sekä henkilöstöresurssit, joilla on riittävät kyberturvallisuustaidot, jotta markkinavalvontaviranomaiset voivat hoitaa tämän asetuksen mukaiset tehtävänsä. Uusi tehtävä tarkoittaa resurssivaikutuksia ja koulutustarvetta Tullille. Tulli katsoo edelleen, että toimeenpanoon tulisi esittää määräraha valtion vuoden 2026 talousarviossa.

Tulli on kommentoinut eräiden tekoälyjärjestelmien valvonnasta annetun lain valmistelun yhteydessä, että ilman lisäresurssia ei valvontaa voida tehdä tarkoituksenmukaisesti. Sama koskee myös kyberturvallisuuden valvontaa. Käytännössä lelujen markkinavalvontaan liittyvät tutkimukset tehdään Tullilaboratoriossa. Tällä hetkellä Tullilaboratorion henkilökunta koostuu laboranteista, laboratorioanalytikoista ja kemisteistä. Markkinavalvonnan tehtäviin kuuluu myös päätöksenteko määräystenvastaisiin tuotteisiin liittyen. Päätöksenteko hoidetaan Tullin tuoteturvallisuusyksikössä jo tällä hetkellä pienillä resursseilla.

Tullissa ei tällä hetkellä ole lelujen tekoälyjärjestelmien ja niiden kyberturvallisuuden valvontaan tarvittavaa osaamista. Uusi tehtävä tulee nykyisten tehtävien lisäksi, eikä resursseja ole mitoitettu niin, että se mahdollistaa tekoälyn ja kyberturvallisuuteen liittyvän kouluttautumisen samanaikaisesti näissä kahdessa toiminnossa nykyisten tehtävien ohella. Tämän vuoksi Tulli katsoo, että lisäresurssitarve on edelleen 3 htv:a.

Tulli on katsonut, ettei se voi toimia kyberkestävyysasetuksessa tarkoitettuna markkinavalvontaviranomaisena sääntelyn testiympäristössä, sillä Tulli toimii markkinavalvontaviranomaisena, kun tuote on asetettu tullimenettelyyn "luovutus vapaaseen liikkeeseen". Tulli pitää hyvänä, että Tullin roolia ei ole enää mainittu markkinavalvontaviranomaisena sääntelyn testiympäristössä.

Muilta osin Tullilla ei ole sanottavaa asiassa.

Jonna Savander

tuoteturvallisuuspäällikkö

